

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 09 września 2025 r.
znak sprawy: DNI.bi.058.7.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 11297 Pana Posła Jarosława Sachajko w sprawie opieszałości rządu w zakresie kluczowych reform planistycznych i legislacyjnych w zakresie systemowego uwzględniania retencji wodnej oraz specjalnych stref rolniczych w dokumentach planistycznych

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie informuję, że odpowiedź na ww. interpelację została przygotowana na podstawie informacji przekazanych przez Ministra Infrastruktury oraz Ministra Finansów i Gospodarki.

Należy wskazać, że w obowiązującej ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (1) kwestia uwzględniania retencji wodnej w dokumentach planistycznych została uregulowana. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 2 upzp w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza m.in. wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz potrzeby związane z kształtowaniem rolniczej przestrzeni produkcyjnej i rozwoju produkcji rolniczej. Kwestie retencionowania zawierają się zatem tutaj w szerszym pojęciu gospodarowania zasobami wodnymi i muszą być one uwzględniane na równi z potrzebami zarówno ochrony jak i kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Ponadto, na podstawie art. 71 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (2) w gminach, które posiadają miejski plan adaptacji do zmian

klimatu, przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się wnioski i rekomendacje zawarte w miejskim planie adaptacji.

W związku z powyższym Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) nie prowadzi prac na reformę planowania przestrzennego w zakresie kwestii adaptacji do zmian klimatu i ochrony zasobów wodnych.

Niemniej jednak MRiT wraz z partnerami tj. Instytutem Rozwoju Miast i Regionów oraz Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie, realizuje projekt pt. „Nowy model regionalnego i miejscowego planowania przestrzennego dla zapewnienia odporności i bezpieczeństwa struktury przestrzennej Polski w kontekście współczesnych wyzwań rozwojowych” (ReActPlan).

Projekt realizowany jest w ramach Strategicznego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG IX. Jego celem jest wypracowanie (w wyniku badań) i przygotowanie do wdrożenia modelowych rozwiązań w zakresie: zwiększenia odporności i bezpieczeństwa przestrzeni Polski w kontekście kluczowych wyzwań rozwojowych, planowania regionalnego i sublokalnego (miejscowego) oraz realizacji inwestycji publicznych w systemie planowania przestrzennego.

Warto także podkreślić, że przeciwdziałanie skutkom suszy zarówno w Polsce, jak i w Europie stanowi coraz poważniejszy problem. Od lat można zaobserwować trend pogłębiającej się suszy, której skutki obejmują coraz większe obszary Polski. Rośnie liczba stacji hydrologicznych rejestrujących suszę, a zagrożenie pożarowe w lasach utrzymuje się na wysokim poziomie w niemal całym kraju. Dlatego też niezbędne jest wdrażanie długoterminowych strategii adaptacyjnych oraz realizacja inwestycji w infrastrukturę i technologie, które pomogą zminimalizować negatywne skutki suszy dla rolnictwa.

Aktualnie w resorcie gospodarki wodnej zostały podjęte prace w celu aktualizacji Planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS). Jest to główny dokument planistyczny

mający na celu wskazanie najistotniejszych kierunków działań dla zapobieganie kryzysowi wodnemu w Polsce. Plan przeciwdziałania skutkom suszy na okres od 2021 do 2027 r. został przyjęty 15 lipca 2021 r. w drodze rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

Cel główny PPSS dotyczący przeciwdziałania skutkom suszy jest doprecyzowany przez 4 następujące cele szczegółowe:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- 2) zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód,
- 3) edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- 4) stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

PPSS wskazuje retencję jako jedno z najważniejszych narzędzi do zapobiegania skutkom suszy. W katalogu działań stanowiącym główny element PPSS na 27 proponowanych działań przeciwdziałających skutkom suszy wskazano 6 mających na celu zwiększenie retencji.

Zakończenie całości prac nad aktualizacją PPSS przewidziane jest w II kwartale 2027 r. Zgodnie z art. 185 ust. 6 ustawy - Prawo wodne (3), aktualizacja PPSS zostanie przyjęta w drodze rozporządzenia ministra właściwego ds. gospodarki wodnej.

Ponadto, mając na uwadze pilną potrzebę podjęcia działań zapobiegających występowaniu niedoborów wody w Polsce, uchwałą nr 152 Rady Ministrów z 22 sierpnia 2023 r. przyjęty został Program przeciwdziałania niedoborowi wody (PPNW) na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030. Ten dokument stanowi realizację działania pn. „Opracowanie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody” wskazanego pod poz. nr 27 w katalogu działań Planu przeciwdziałania skutkom suszy.

PPNW jest dokumentem o charakterze strategicznym kompleksowo omawiającym możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej. Głównym celem PPNW jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i określenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody. Program

uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie.

Odnosząc się natomiast do kwestii prac nad projektem ustawy o specjalnych strefach rolniczych (druk sejmowy nr 772) informuję, że pismem z dnia 8 listopada 2024 r., znak: DSP.WPP.0640.120.2024, Pan Maciej Berek, Minister – Członek Rady Ministrów, Przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów, przekazał Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi poselski projekt ustawy o specjalnych strefach rolniczych (druk nr 772).

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotował Projekt stanowiska Rządu wobec poselskiego projektu ustawy o specjalnych strefach rolniczych (druk nr 772), który pismem z dnia 20 grudnia 2024 r., znak: DNI.mr.0220.3.2024, został przesłany do uzgodnień międzyresortowych. Uwagi do projektu stanowiska Rządu zgłoszili: Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Minister Klimatu i Środowiska oraz Minister Rozwoju i Technologii. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w treści projektu. Następnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 21 stycznia 2025 r., o znaku: jw., przekazał projekt stanowiska Rządu do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów. Stały Komitet Rady Ministrów, po rozpatrzeniu sprawy w trybie obiegowym, przyjął w dniu 29 stycznia 2025 r. projekt stanowiska Rządu wobec poselskiego projektu ustawy o specjalnych strefach rolniczych (druk nr 772). Następnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 4 lutego 2025 r., o znaku: jw., skierował projekt stanowiska Rządu wobec poselskiego projektu ustawy o specjalnych strefach rolniczych do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w trybie obiegowym w dniu 10 lutego 2025 r. Rada Ministrów **negatywnie oceniła dalsze procedowanie projektowanej ustawy** o specjalnych strefach rolniczych (druk 772) ze względu m.in. na:

- możliwość prowadzenia inwestycji wbrew ustaleniom miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem, że nie będzie to sprzeczne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego, a rada gminy podjęła uchwałę o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie produkcji artykułów rolno-spożywczych, ich składowania lub konfekcjonowania – co jest niezgodne z ustawą (1),

- ustalanie specjalnych stref rolniczych w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa podczas gdy kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy,
- pominięcie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (4),
- brak wskazania skutków wejścia w życie projektowanej ustawy, w tym wpływu funkcjonowania specjalnych stref rolniczych na otoczenie.

Z pełnym stanowiskiem Rządu można się zapoznać na stronie internetowej sejmu:

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?documentId=9BBDFACE4A074E6FC1258BCC005A4A42>

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907,1940, z 2025 r. poz. 527, 680);
- (2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647);
- (3) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r.- Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960);
- (4) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

(dot. pisma z dnia 22 sierpnia 2025 r., znak: DPR-IV.056.8.2025)

Ministerstwo Infrastruktury

(dot. pisma z dnia 21 sierpnia 2025 r., znak: DGW-3.054.12.2025)